

ТРИ ЦЕНТИ в Злуч. Держ. Америки ПЯТЬ ЦЕНТІВ За кордоном

Тел. „Свобода“: 8ERgen 4-0877 — Тел. У. Н. Союз: 8ERgen 4-1016

THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

СЕНАТ СКРІПЛЯЄ СТАНОВИЩЕ СЕКРЕТАРЯ ОБОРОНИ

Вашингтон, 26 травня. — Сенат ухвалив одностайно і передав палаті репрезентантів законопроект для об'єднання збройних сил і для скріплення становища секретаря оборони. Таке об'єднання заощадить теж більше ніж біллон доларів річно у видатках на збройні сили. У теперішній виді бил містити такі важні постанови:

1. Скріплює владу секретаря оборони над трьома ділянками збройних сил і усуває дотеперішню систему повторювання одної й тої самої праці в кожній ділянці; 2. дає спроможність цивільному контролюючому наглядачу над видатками збройних сил; 3. створює становище заступника секретаря оборони, а це вказує, що вже не буде окремих секретарів для армії, морської авіації, авіації та космічних сил; 4. устанавлює уряд голови спільного генерального штабу, як найвищої стратегічної установи — і загалом перемиє дотеперішню Красну Військову Установу з провірного чинника до фактичного виконувального департаменту, у якому секретар оборони має не тільки загальну владу, але дає йому право „давати вказівки, виконувати владу і контролю“ в цілому департаменті. Підчас дискусії в повному сенаті над цим законопроектом поодинокі сенатори відтягнули різні поправки або більшість сенату їх відхилює, а прийняла тільки одну поправку, на підставі якої секретар оборони, за деякими застереженнями, матиме право переносити офіційні з'єднання ділянки оборони збройних сил до іншої. — Законопроект був випрацьований на конференціях між найвищими військовими, членами комісії Гувера для реформи адміністрації й сенатської комісії збройних сил.

ПЛАНУЮТЬ ЗАКОНОПРОЕКТ ДЛЯ ВИДВЕРНЕННЯ КРИЗИ.

Вашингтон. — Група демократів у сенаті внесе незабаром законопроект для спинення економічної депресії. Бил має назву „Законопроект про Поширення Загруднення з 1949 р.“ У ньому мають міститися проекти прилюдних робіт, економічна розбудова приватними фондами і способи заради проти хвилевого безробіття в якіхсь околицях. Передбачують федеральні безпроцентові позички у висоті \$1,300 на переселення родин з безробітних околиць в інші. Для переведення плану в життя мала б бути покликана Красна Економічна Рада Кооператив. Автором билу є сен. Джеймс Е. Морей з Монтани.

ЛЮТЕРАНИ ПОЧАЛИ КАМПАНІЮ ЗА ДОПУЩЕННЯ ЛІКАРІВ ЗІ СКІТАЛЬЩИНИ.

Нью Йорк. — Лютеранська Служба для розселення в Злучених Державах почала кампанію за спровадження до Америки 2,500 лікарів, які перебувають тепер на скітальщині в європейських країнах. Тому, що в Америці відчувається недостача лікарів по малих містах і сільських околицях, лікарі зі скітальщини могли б зробити добру прислугу в таких стейтах, де можна дістати дозвіл на практику, як ось Небраска, Сент-Дакота, Норт-Дакота й ін. Ця служба плянує теж прибирати задоволення мешкання й праці для 7,000 партії.

СУДДЯ ГРОЗИТЬ УВ'ЯЗНЕННЯМ ПІДСУДНОГО В ПРОЦЕСІ КОМУНІСТИЧНИМ ПРОЦЕСІ.

Нью Йорк. — Суддя Гарольд Р. Медіна, який проводить судовий розправу проти 11 головних комуністів, загрозив, що пішли підсудного Бенджаміна Дж. Дейвіса до тюрми, коли він далі буде висміювати судові зарядження і називати їх „глупими“ й „смішними“. Медіна висловив свою погрозу підчас дальшого переслукування обвинуваченого Джона Гейтса, редактора комуністичного щоденника „Дейлі Воркер“. Гейтс, як свідок у своїй власній справі, доводив кілька добра робить Комуністична партія і намагався вказати це різними прикладами з недавньої історії. Коли він хотів перейти до засудження заслуг комуністів підчас революції, Медіна спротивився йому. Тоді підсудний Дейвіс, радий місто Нью Йорку, почав кричати до судді, що його зарядження є смішні й глупі. У відповідь на це суддя загрозив, що замкне його до тюрми до кінця розправи і скасує його заперуку у висоті \$5,000. Дейвіс успокоївся. Крім Дейвіса брали участь у прозиванні судді ще й інші підсудні й адвокати і тому суддя перервав розправу аж до наступного тижня.

СЕНАТСКА КОМІСІЯ ОДОБРИЛА ПРОТИШПИГУН-СЬКИЙ ЗАКОНОПРОЕКТ

Вашингтон. — Сенатська правнича комісія одобрила законопроект проти шпигунства й передала його повному сенатові до ухвали. Подібний бил перейшов теж в комісії палати репрезентантів. Бил передбачує: кару у висоті \$10,000 або 10 років тюрми, або одно й друге, за неправне посідання тайних урядових документів. Урядовець має бути покараний такою карою, якщо він затягнє щезнення документу. Така сама кара жде тих, хто тільки укладає змову для шпигунства. Всі шпиги, які колись стояли на услугах чужинного уряду, або були до того заправлені, мають бути зареєстровані в Америці.

ГУБІЧЕВ МАВ ПРИ СОБІ ГРОШІ ПІДЧАС ЗУСТРІЧІ З ПАНОЮ КОПЛОМ.

Вашингтон. — Агент Федерального Бюро Інвестицій Роберт Р. Гренвилл, виявив підчас переслукування в процесі проти Джудит Коплон, обвинуваченої в шпигунстві, що Валентин Губічев, з яким підсудна зустрічалася в Нью Йорку, мав при собі \$125 в окремій коверті. Це були гроші в баннотках по \$20, \$10 і \$5. Крім тих грошей мав ще Губічев в кишені \$4.25. Свідок не висловлював думки, на що були призначені гроші в коверті.

кота й ін. Ця служба плянує теж прибирати задоволення мешкання й праці для 7,000 партії.

Встане слава мати Україна, Щаслива і вільна, Від Кубані аж до Сяна-річки Одна, нероздільна. Іван Франко.

НАЙКРАЩОЮ ЗАПОРУКОЮ МИРУ Є ЗАКОНОДАВЧА ПОЛІТИКА З.Д.А.—ДЖАНСОН

Нью Йорк, 26 травня. — Секретар оборони, Луїс Джансон, у промові до представників товариств огневих забезпечень, зібраних на обіді в готелю Комодор, сказав, що на недалеку майбутність нема певної гарантії миру й тільки біжуча закордонна політика Злучених Держав має найкращу безпеку перед вибухом війни. „Дальша генерація, завтра, як і вчора, може бути покликана до боротьби проти агресора“ — остерігав секретар оборони. Ми можемо тільки виконувати наш дипломатичний хист і добру волю й енергію, зменшити можливість вибуху війни до мінімуму і впевнитися, що коли б вона вибухла, наша країна буде готова і доволі сильна, щоб здолати ворога так швидко, як це тільки можливе. Тому мусить і може бути така сильна Америка, щоб ніяка нація, яка плянує напад на нас, не могла досягнути успіху в своїх підступних плянах“ — твердив Джансон. Опісля він пригадав, що План Маршала, Північно-Атлантийський Оборонний Договір і програма мілітарної допомоги нашим альянтам є премією, яку ми платимо за забезпечення миру. Він далі ствердив, що З.Д.А. творять спілку з свободолюбними народами Європи, до якої кожний член спілки доплачує свою пайку.

БЕЛЬГІЙЦІ ВПАНОВУЮТЬ АМЕРИКАНСЬКИХ ПОЛЯГЛИХ.

Брюссель, 27. травня. — На одному з місцевих кладовищ бельгійці вшанували вчора американських поляглих в двох останніх світових війнах. В

ЗАВТРА „ГОМІН УКРАЇНИ“ В КАРНЕГІ ГОЛЛ

Завтра, в неділю 29-го травня в год. 2:30 після полудня, відбудеться у репрезентативній залі Карнегі Голл велика імпреза „Гомін України“, що її влаштовує Комітет Української Молоді митрополітальної округи Нью Йорку і Нью Джерзі для вшанування 300-річчя тріумфу Гайворонського. Згідно з інформаціями, свій прихід на імпрезу заповіли вже теж численні американські приятелі українців та звеличники української культури. Українське громадянство Великого Нью Йорку та околиць виявило досі велике зацікавлення тим оригінальним святкуванням великої історичної річниці. Щоб уможливити громадянам бути на час на імпрезу, деякі парафії — як довідуємося — пішли назустріч, що навіть змінили та приспівали порядок

2,320,000,000 ЛЮДЕЙ У СВІТІ

Лейк Сохес, Н. Й., 27. травня. — Статистичне Бюро Об'єднаних Націй повідомило, що згідно з останніми даними в 1947 році було в цілому світі приблизно 2,320,000,000 людей. Обчислення зроблено на підставі переписів населення між 1937 і 1947 роками. В цих статистичних даних в дальшому виявляється, що населення Північної Америки в тому часі збільшилося зі 180,000,000 на 206,000,000, отже на 15%, тоді як населення Західної Європи, включно зі Західною Німеччиною, збільшилося в тому самому часі з 207,000,000 на 218,000,000, отже тільки на 6%.

ГУБЕРНАТОР ДЮІ В ПАРИЖІ.

Париж, 27. травня. — Вчора прибув до Парижа губернатор ньюйорського стейту, Тамес Е. Дюї, з дружиною. Іх прийняв французький міністер закордонних справ, Роберт Шуман, і опісля вони були гостями в місцевій американській амбасаді. Губ. Дюї задержиться в Парижі до понеділка, і опісля відлетить до Берліна, де огляне споруди американського повітряного постачання під час совєтської облоги цього міста.

МИРОВОЙ ДОГОВІР З ЯПОНІЄЮ СПІЗНЕННЯ

Сан-Франциско. — Привіт від ген. Доглеса МекАртура, американського времного губернатора Японії, відчитаний на зїзді членів Торговельної Палати ЗДА, містить думку, що мировий договір з Японією спізнений. При його відчитанні додав від себе таке пояснення голова палати, Денніс МекЕвой: „У порівнянні з Європою проблема кінцевого наладнання з Японією є зовсім проста. Отже чому ми маємо наперед наладнувати найтруднішу справу, коли ми можемо наперед легко наладнувати Японією й так підготувати ґрунт для міжнародної співпраці?“ Інші промовці домагалися більш агресивної проти-офензивної проти комуністичної в Японії. Вони радили проголосити японських комуністів як ворогів держав, бо ми побороємо хуліганство в Японії занадто лагідними способами.

хвилюючій церемонії взяли участь високі представники бельгійської армії та американськї військовий аташе.

відправ. З Фестивального Комітету звертають увагу, що імпреза повинна зачатися точно та прохатись, щоби до цього достосувалося громадянство. Хто ще не купив білету вступу в передпродажі, той може його набути ще сьогодні, в суботу, та завтра перед імпрезою при касі в Карнегі Голл. Дохід з імпрези признається велике зацікавлення тим оригінальним святкуванням великої історичної річниці. Щоб уможливити громадянам бути на час на імпрезу, деякі парафії — як довідуємося — пішли назустріч, що навіть змінили та приспівали порядок

СОВЕТИ ДОМАГАЮТЬСЯ ПРАВА ВЕТА В СПРАВІ НІМЕЧЧИНИ

Париж, 27 травня. — На вчорашній сесії Ради міністрів закордонних справ чотирьох великодержав совєтський міністер Андрей Вишинський виступив з домаганням, щоби в пропонуваній чотиро-державній Контрольній Раді Німеччини прийняти принцип одноголосності в усіх справах, що означало б право вета для кожного. Державний секретар Дін Ачесон відразу виступив проти цієї пропозиції, стверджуючи на підставі досвіду в Раді Безпеки, що того роду заезда відразу перершувала б будь-яку практичну вартість такої Ради, що на неї „принципово“ мали б погоджуватись всі зацікавлені країни. Вишинський з черги твердив про кращий розвиток та більший добробут в совєтській зоні Німеччини, не подаючи ніяких конкретних даних, на піддержання цих тверджень. В дипломатичних колах вважається, що дотеперішні наради міністрів ще не заторкнули суті справи та що досі як західні союзники, так і Совєти намагаються тільки „випробувати ґрунт“ та підготувати його до кінцевого „рішального“ виступу.

СТРАЙКИ — НОВА ЗБРОЯ ПРОТИ ЦЕРКВИ В ПОЛЬЩІ.

Варшава, 27. травня. — Теперішній комуністичний уряд Польщі винайшов нову зброю в своїй боротьбі проти Католицької Церкви, що має велику популярність серед місцевого населення. Цим разом цю зброєю є страйки робітників в посілостях, що належать до Церкви. Як відомо, право страйку в „соціалістичній державі“ є тільки на папері, а жорстока розправа комуністичної поліції та комуністичних страйколомів в Берліні зі страйкуючими залізничниками може послужити прикладом, як комуністи признають це право на практиці. За останні три роки не було ані одної згадки про будь-який страйк в „соціалістичній“ Польщі, аж нагло комуністична преса почала широко розписуватись про страйки робітників в церковних маєтках та гостро атакувати за це церковні власті. Загалом вважається, що ця кампанія є підготовкою ґрунту до кінцевої розправи комуністичного уряду з Церквою, до якої вже дійшли деяких країнх совєтської „народної демократії“.

СТРАЙК ЗАЛІЗНИЧНИКІВ В БЕРЛІНІ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ.

Берлін, 2. травня. — Поголосив про швидке задоволення Совєтами домагання урядників і робітників залізничної в Берліні щодо виплати належної їм заробітної платні в західно-німецькій валюті виявилися докищо безпідставними і страйк на цьому тлі продовжується. Проте, залізничники вчора перевели зі зупинки на передмісті до кінцевої станції чотирьох американських пасажирських потягів, вразно заявляючи, що вони роблять це з відячності за американське повітряне постачання під час совєтської облоги Берліна. Міністри західних великодержав в Парижі плянують звернутися до совєтського міністра з домаганнями, щоби Совєти додержали і виповнили всі свої обіцянки щодо повного відновлення транспорту і комунікації між західними зонами в Берліно.

ІТАЛІЯ ЗНОВУ ВИДВИГАЄ СВОЇ ПРАВА ДО КОЛОНІЙ В АФРИЦІ.

Рим, 27. травня. — Італійський міністер закордонних справ, граф Карло Сфорца, реферувал вчора в парламенті міжнародне становище до колишніх італійських колоній, підкреслюючи при цьому знову італійські заслуги в їх господарському, культурному і політичному розвитку. Сфорца заявив, що Італія візьме під увагу всі інші пропозиції кінцевої розв'язки тої справи, якщо вони братимуть до уваги ці італійські заслуги та виправдані ними права і домагання.

ЗАПОВІДАЮТЬ БРИТАНСЬКО-ІЗРАЇЛЬСЬКИЙ ДОГОВІР.

Лондон, 27. травня. — З поінформованих джерел тут заявляють, що британсько-ізраїльські господарські переговори в останніх днях зробили великий прогрес та що вже в скорому часі можна сподіватись остаточного оформлення і підписання відповідного договору між обома країнами.

БУДУВАТИМУТЬ КАНАЛ МІЖ ДУНАЄМ І ЧОРНИМ МОРЕМ.

Букарешт, 27. травня. — Комуністичний уряд Румунії проголосив вчора плян на негайну будову каналу, що мав би получити Дунай з Чорним морем в найближчому віддаленні на закруті біля Чорновод, в прямій лінії на схід від Букарешту.

БОЛГАРИ ПРОТЕСТУЮТЬ.

Лейк Сохес, 27. травня. — Болгарський міністер закордонних справ, Василь Коляров, повідомив вчора генерального секретаря ООН, мовляв грецькі воляки обстрілювали болгарську прикордонну сторожу. Він протестує проти „тих систематичних провокацій з грецького боку“.

Вол. Дорошенко.

Культурно-освітня та наукова праця в таборах і для таборів (Плюси й мінуси).

Спроби деякого з таборів доводитися обмежуватися власними силами, а їх часто-густо не вистарчало для всіх заплянованих дисциплін. Тут багато могла допомогти поміч наших центральних установ, насамперед обласних комітетів. Культурно-освітній референт ОНУ в Мюнхені намагався створити спеціальне лекційне бюро, до якого могли б звертатися таборіві референти за відповідними презентами. На жаль ця справа не вийшла поза добрі наміри.

А після верунгу вона стала взагалі неможливою до здійснення з огляду на незвичайне подорожіння залізницею. Та останнім часом табори охопила така апатія, що ніякими засобами не заманиш публіки до якоїсь науки. Минулої зими в одному з таборів запропоновано вечірні безплатні курси українознавства й релігійної освіти — і що ж, записалося на них всього чотири особи! Очевидно, курси не відбулися, хоч згодилися працювати викладачі, щоб згодилися працювати без ніякої винагороди впродовж кількох місяців.

Великою болячкою таборівого життя була й зостається неграмотність, що досі ще ніде цілком не зліквідована. Боротися з цим лихом нелегко. Тяжко перебороти сором'яливість, особливо у жінок, які відмовляються хатньою роботою, дітьми, тощо. Старі люди покликуються звичайно на свої похилі літа й погану пам'ять. А що примусу нема, то справа ліквідації неписьменності й милописменності шкільного типу. Курси для неграмотних треба живити, часто-густо розділяти. Вина, за такий стан речей лежить безперечно в значній мірі на управлінні табору, на душпастирських обох церквах та й на самому громадянстві, що байдуже приглядається до цього сумного явища, яке так компромітує українську еміграцію.

Для управлінських чинників справа ліквідації неграмотності чомусь стояла і стоїть на задньому плані. Та й УНПРА й ІРО теж не без вини, зовсім не цікавлячись цією справою. Адже ж від них залежало б встановити в бюджет відповідну суму на оплату потрібної сили з льонштейле. Повинні б і різні жіночі організації в таборах — Об'єднання жінок, Марійської дружини, Сестричів тощо з одного боку, а організація ІМКА, УВКА з другого енергійно взятися до виконання цього лиха.

Великою перешкодою в належному розгорненню культурно-освітньої праці був також брак книжок. Нічого й казати, як болючо дався він у знаменитій школі. Ні учні, ні вчителі довший час не мали та в великій мірі й досі не мають потрібних підручників. УНПРА, як уже згадувало, майже нічого не зробила для задоволення цієї печучої потреби.

Так само нічого не зробили й Обласні Комітети й ЦПUE, чи виставило його культурно-освітній відділ. ЦПUE не видає до сьогодні жодного підручника. Вся його діяльність на цьому полі обмежилася лише рекомендаціями до шкільного вжитку кількох підручників, що їх описав рішуче засудила фахова критика як цілком непридатні для навчання. Кепське також стоїть справа і з шкільною лектурою. Бракує дуже багато творів із українського красного письменства. І як би не приватна ініціатива, що мала здебільшого спекуляційний характер, то було б зовсім погано. „Учительська

Громада" теж нічого не діяла. Не зважаючи на всякі дискусії в пресі й існування спеціального Об'єднання дитячих письменників, що влаштовувало й свої спеціальні з'їзди, майже нічого читати, й наші малечі. Ні путящих книжечок, ні постійного часопису для дітей так-таки й нема. Було, правда, кілька спроб дитячих журнальчиків, але ні одна не вдержалася.

На полі „великої літератури", поза дуже малими винятками, теж посуха. Прочитає в великій мірі всяка халтура. Тільки верунг, що набрав скитальцями стільки клопоту, має тут безперечну заслугу перед українською літературою, припинивши повільну халтурну творчість різних, мовляв Котляревський, „писарчуків" поганих вірш", що просто заливали наші табори своїми нездарними оповіданнями й драмами. (Дальше буде).

ПРЕДСТАВНИКИ ЧОТИРЬОХ „ВЕЛИКАНИВ" НА НАРАДАХ У ПАРИЖІ. — Тим разом не бачимо на нарадах міністрів закордонних справ Чотирьох Потуг аж трьох відомих політиків. Ось так перший зліва на горі це Дін Ачесон, секретар стеїту, що прийшов на місце ген. Джорджа С. Маршала. Вліва його Андрей Вишинський, що став советським міністром закордонних справ на місце Молотова. На долинні справа Роберт Шуман зайняв місце Жоржа Відола, б. міністра закордонних справ Франції. Тільки Ернест Бевин, британський міністер закордонних справ, далі при уряді.

Проблеми українського театру на еміграції

(Довідаємося до стор. 2-го)

Ініціатори театру-студії розуміли, що для того, щоб піти по дорозі створення театру, продовжувача світлих традицій, театру-шукача, який не присипіє, а збуджує глядача, потрібний актор, режисер, драматург, художник, музикант, критик. Для нікого не є секретом, що на еміграцію виходили далеко не найкращі із українських театральних мистців, які змогли б виконати цю трудну і відповідальну роботу.

Представники так званого „народного театру" уже у такому віці і з такими мистецькими смаками і з такими горбачами, які їм ніяк не дозволяють стати на височині, з якої вони могли б поглянути з перспективою на свій пройдений театральний шлях. Представники так званого „модерного театру" теж не зуміли піднятися до висоти мистецького „Ордену". Нечіткість ідейного настановлення поверховне сприйняття т. з., європеїзму, з цього погоня за репертуарними новинками, розрахованими на смак снобістсько-міщанського глядача, від якого залежить касовий успіх, фаховий делітантський, по-декуди про-

Громада" теж нічого не діяла. Не зважаючи на всякі дискусії в пресі й існування спеціального Об'єднання дитячих письменників, що влаштовувало й свої спеціальні з'їзди, майже нічого читати, й наші малечі. Ні путящих книжечок, ні постійного часопису для дітей так-таки й нема. Було, правда, кілька спроб дитячих журнальчиків, але ні одна не вдержалася.

На полі „великої літератури", поза дуже малими винятками, теж посуха. Прочитає в великій мірі всяка халтура. Тільки верунг, що набрав скитальцями стільки клопоту, має тут безперечну заслугу перед українською літературою, припинивши повільну халтурну творчість різних, мовляв Котляревський, „писарчуків" поганих вірш", що просто заливали наші табори своїми нездарними оповіданнями й драмами. (Дальше буде).

ПАПА ПРОГОЛОСИВ СВЯТИЙ РІК

Рим, 27 травня. Папа Пій XII. видав вчора традиційну папську буллу, проголошуючи 1950 рік святым. Буллу проголошено вірним Католицької Церкви в традиційний спосіб перед „святими дверима" катедрі св. Петра в Римі та перед десятками тисяч народу. В буллі вняється цілі та форми святкування. Святий Рік почнеться на Різдво цього року та закінчиться в тому самому часі в наступному році. Папа зиває вірних відвідувати Рим та відбутися визначені в буллі релігійні практики. Всі священники по католицьких церквах даватимуть вірним точні вняшення. Ціллю Святого Року, по словам буллі, є дати можливість всім християнам спокутувати їх гріхи, поправити їх життя, як теж вказати шлях до чеснот і вічного щастя.

БИТВА ЗА ШАНХАЙ ЗАКІНЧЕНА

Шанхай, 27 травня. Битва за Шанхай між китайськими націоналістичними і комуні-

стичними військами закінчилася вчора повною перемогою комуністів, як це четверте по величині місто в світі опинилося всеціло в їх руках. Урядові відділи, які здовж затоки Сучов вдержували позиції для охорони відступу головних сил, вчора склали зброю та під охороною малої кількості комуністичних воєвків помандрували до табору подати можливість всім християнам спокутувати їх гріхи, поправити їх життя, як теж вказати шлях до чеснот і вічного щастя.

Тут дуже цікаве явище і багато повчальне для нас, робітників театру, як і для мистецтвознавців. Із несприятливих обставин можна вийти переможно на мистецькі вершини, які були б у сприятливих обставинах недоступними. „Не було б щастя та нещастя поміж". Березіль теж мусів експериментувати у всіх жанрах, включаючи ревії і драматичні п'єси ставити у плані опери, бо треба було намітити шляхи цих театрів, коли вони мали можливість повстати. У цьому еміграційні відносини ще гірші і для театру-студії теж потрібний був актор дуже многогранний, щоби у всіх родах театральних видоів він міг здобути у глядача належне співчуття. Бо і справді, коли театр не тільки повинен, але і мусить впливати на глядача, тоді мусить ужити усіх театральних засобів, щоби добитися своєї мети.

Із ідеологічних настанов театру-студії видно, що іменню для такої мети він повстав. Сьогодні театр мусить бути мистецькою установою, яка своїми засобами має помагати нашому народові у його боротьбі за досягнення вільності і духовних ідеалів. Тут не прикривається мантією „мистецтво для мистецтва", ні мистецтво для народу, для його стремління, навіть для його політики. Не для партії — партію, але для народу у цілому. Партія сьогодні та — завтра вже інша, одна добра — друга гірша, а народ один і вічний, як і мистецтво вічне.

Три роки театр-студія на еміграції у Німеччині, вела свою працю по тому шляху і досягнула значних успіхів, про що свідчить те місце, яке вона заняла у нашому культурному житті. Тепер, коли основна маса нашої еміграції пересувається у заокеанські країни, де фактично є осідок усього культурного, вільного українського життя, — ініціаторам здається, що тут можна не тільки продовжувати намічену працю такої інституції, як Театр-Студія, але і завершити її. Тут, у країні справжньої демократії, де кожна етнічна група має можливість культивувати свої традиції, українська сотні-тисячна громада, яка живе майже у всіх великих центрах, має, право на таку необхідну інституцію для духовного життя — як театр. Тільки тут, у вільній країні, український театр може розвиватися.

На рідних землях „за залізною завісою" ворог зумів вже так здавити наше духовне життя, що театр там сьогодні, це покруч і рахатик, від якого нашому поневоленому народові тільки сором. Наша батьківщина, хоч в ярмі, але пильно стежить за життям і культурним процесом своєї еміграції. Мистці, письменники, актори, які сотні масок надівають на себе, щоби тільки не покласти у кігті кровожадного окупанта, дуже заздрісно дивляться на нас і наше вільне життя.

Ті одиниці, яким судьба дозволила покласти у найсприятливіші обставини, повинні використати їх на створення справжнього українського театру, про який наші мистці на батьківщині можуть тільки мріяти.

УВАГА! УКРАЇНЦІ НЮ ЙОРКУ І ОКОЛИЦЬ! УВАГА!

ДЕСЯТИН ВІДІЛ ОРГАНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ запрошує всіх щирих українців-громадян і молодь, як місцевих так і з околиць, на

ПЕРШИЙ ВЕЛИЧАВИЙ ПІКНІК

в неділю, 5-го червня (June) 1949 р.

У MAPLE GROVE PICNIC PARK, 160th ST. & 46th AVE., FLUSHING, N. Y.

До танців приграватиме оркестра Миколи Антошкова.

Парк відчинений від години 12-тої вночі.

Власний буфет за смачними домашніми перекусками і напінками.

Приїжджайте всі на цей пікнік, де під гарними зеленими деревами забавитесь на свіжій воздуці, а Комітет певний, що будете задоволені.

СТЕПАН МУСИЧУК

ГОМІН УКРАЇНИ

(Комітетом імпрези „Гомін України" присвята)

Гей, молоді сили!
Вистріли соколи!
Та розпустіть крила
Та летіть в простори!
На гори й долини,
Щоб гори й долини
Гомін України.
Най ваш гомін лине
За хмарами високо,
Най славу України
Рознесе широко!
Най чулий наш гомін
До всіх загворить,
Та най пустить промінь,
Аж в степ і Чорне море!
Бо там Україна
Не гомонить ніки,
Там півня, руїна
І кайдани сильні.
Там повні сліз і крові
Наші ріки ручі,
Не чути в дібровах
Там півничок співачих.
Діти й вірні внуки
Козацького роду!
Обєднайте руки
Під стягом свободи!
Най Дух Вашингтона
Вам шлях освітлює,
Най право постою
Вам благословляє!
Най ворог пізнає,
Сатрап-кат московський,
Що в нас не вмірає
Живий Дух козацький.
Діти й внуки рідні
З далека з-за моря
Співають Україну
Нести долю й волю.

Гей, молоді сили!
Вистріли соколи!
Та розпустіть крила
Та летіть в простори!
Най світ весь пізнає,
Що рід наш не згине,
Не стане, луга
ГОМІН УКРАЇНИ.
18. травня, 1949.

на виставі образи, що „дістали другу нагороду". Крім картини Мусійчука має на виставі „скульп" статуї різблену „кест каміння", під назвою „Челіст". Про осяги Олександра згадує Бюлетень клівлендського Музею Мистецтва за травень і щоденник „Шерон Гералд" з 24 травня. Олександр есином о. С. Мусійчука тепер в Шероні, Па., і членом У. Н. Союзу.

ПРИЗНАННЯ ДОЦІЛЬНОСТІ АНТАБІОЗУ НА ЗІЗДІ ПСИХІАТРИВ

Монреаль, Канада. — На з'їзді Американського Товариства Психіатрів обговорювалося доцільність уживання нового скандинавського ліку проти алкоголізму, звисного під ім'ям „антабіоз". Учасники погодилися за думкою, що він вбиває охоту до пиятики, а крім того помагає ще в десяті інших напрямках. Про це реферували д-р Юджин Барера, Волтер Осінскі й Юджин Давідоф з Олбані, Н. Я.

МАЛО ВИГЛЯД НА ПРАЦЮ ДЛЯ ВИПУСКНИКІВ

Вашингтон. — Найближчого місяця велика кількість університетських студентів покинуть науку і почнуть шукати за становинами та працею. Тому, що бучий рік принесе найбільше число випускників в історії нації, знавці твердять, що для них не стане праці. Це вивів Еван Клейг, комісар Статистики Праці. Однак він додав, що з часом ситуація поправиться і професіоналісти будуть мати кращі вигляди на працю ніж біжучого року. Минулого року покінчило наледжі 319,000, а бучого року їх число ще зросло. На рік 1950 надійдуть дальшого збільшення числа градуантів.

О. ГЕЦ

ШКИЦІ З БРАЗИЛІЇ

(ILHA DAS FLORES — OSTRIV KVITIV)

5) (Продовження)

Спосіб годівлі свиней тут також дуже своєрідний. Для них не будують ніяких загонів, але засівають велику площу кукурудзи, і, коли вона дозріває, до неї впускають молодих поросят. В час, коли всі качани знищені годівля вважається закінченою, і годівля спрощується. Для себе самих колоністи рідко коли бють, бо тут м'ясних виробів тримати довго не можна. Отже всяке живо доводиться продавати, а м'ясо купувати в міру потреби.

Щоб доповнити картину життя бразилійських хліборобів, слід згадати, що тут є місцевості, в яких підчас дощових періодів у горбів обсягаються ґрунти, ставлячи тим самим під загрозу існування цілих поселень. Найродючіша частина — поверхня ґрунту спливає з водою, а лишається гола глина, на якій не родять навіть найвибагливі культури. В пошуках за ліпшою землею колоністи залишають старі оселі і йдуть шукати кращих місць.

Тепер, коли підсумувати цю коротеньку характеристику життя бразилійських колоністів, стане зрозумілим, що переважна кількість рілників тримається сільського господарства лише з konieczности, постійно шукаючи інших середників до життя. Якщо дехто вдається тим чи іншим способом зібрати трохи грошей, то в таких випадках колоніст майже завжди поринає з ріллею і береться до торгівлі, або промислу і перекочовує до міста. Ціла господарка спрощується або винаймається якомусь початківцю чи повністю стає об'єктом „на всякий випадок“.

Бразилія під оглядом національним.

Бразилія — це край дуже різнобарвний щодо свого національного складу. Окрім корінного, властиво бразилійського населення, що повстало в наслідок змішання португальців з місцевими інді-

Спортіві Вісті

I. TORONTO.

С. Т. „Україна“ — Вандерерс 12:0 (6:0).

Дня 6. травня 1949. С. Т. Україна в Торонті розіграла свої перші змагання за мистецтво другої класи ліги копаного м'яча з англійською дружиною Вандерерс. Свого першого противника за мистецтво перемогла з рахунком 12:0. Воротами для „України“ здобули: Панчишин 5, Чаплинський 4, Кучула 3.

II.

С. Т. „Україна“ — 1000 Клоб. 3:2 (1:0).

13 травня 1949. С. Т. „Україна“ в другий з черги мистецьких змаганнях перемогла свого найсильнішого противника, кандидата на мистця групи. Гра була дуже цікавою, змагання „України“ завзято боронили своїх воріт і після впертої боротьби в останній хвилині вирішили вислід змагань в свою користь. Воротами здобули: Чаплинський 2, Раєвський 1.

С. Т. „Україна“ виступила в такому складі: Лехицький — Романець; Кіт — Чаплинський (Мочерняк 1); Хитра; Опалевич — Маланюк, Ярема (Чаплинський), Панчишин, Кучула, Раєвський.

III.

Виследи зі змагань Джуніорів за Мистецтво Торонто й околиці в коп. м'ячі.

24. 4. 1949 — Торонто.

С. Т. „Україна“ — Джуніори — Істенд 0:0.

29. 4. 1949 — Гвелф.

С. Т. „Україна“ — Джуніори — Гвелф 3:0 (1:0).

11. 5. 1949 — Торонто.

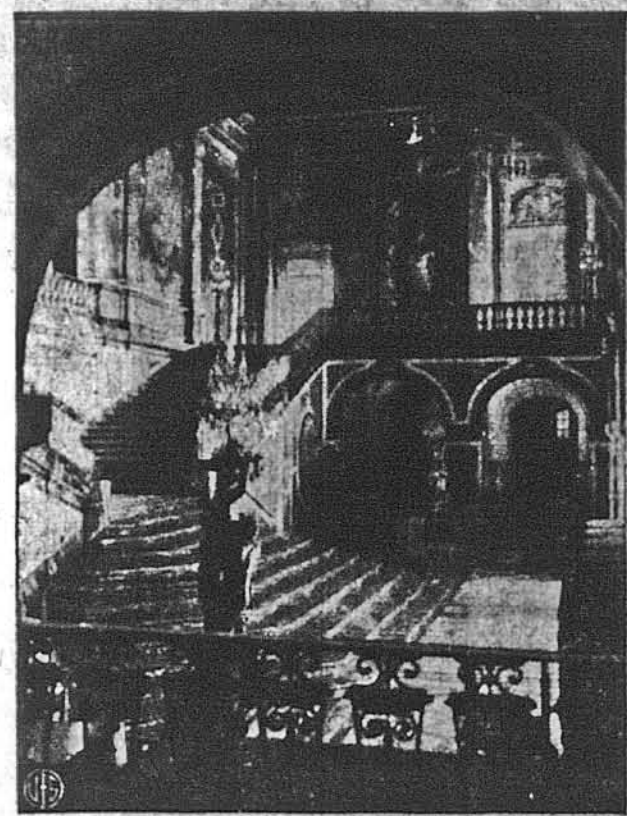
С. Т. „Україна“ — Джуніори — Рівдерлі 2:2 (0:1).

А. Б—енко.

Інших рас та національностей, котрі зберегли свої характерні риси, або змішавшись з іншими, створили нові типи і характери.

З європейських народів найбільш помітними є німці, італійці, українці та поляки. З азійських — японці та сирійці.

Німці мають одну цілком

ЦЕ СХОДИ, ЩО ВЕДУТЬ ДО САП НАРАД У ПАЛАТІ ТАЛСРА В ПАРИЖІ, ДЕ ТЕПЕР РАДЯТЬ МІНІСТРИ ЗАКОРДОННИХ СПРАВ ЧОТИРЬОХ ПОТУГ.

опановану і навіть „огерманізовану“ провінцію Санта Катаріна, котра своїм зовнішнім виглядом не подібна ні до одної з решти двадцятьох і у порядкуванні та чистоті нагадує скоріше Баварію. До часів знаменитої Варгасівської націоналізації Санта Катаріна була дійсно мініатюрною Німеччиною: там говорили виключно по-німецьки, були німецькі школи, німецькі надписи, німецькі фірми та установи і т.д.

— Уявіть собі, — розповідає очевидець, — такий факт: я-кось то приїжджаю я до Блюменау (Флоріанополіс — Столиця Санта Катаріни), де я мав справу з одною фірмою. Знаючи, що з місцевих німців багато по-португальськи не розуміють, вирішив я звернутися по інформації до якогось очевидного не-німця. Аж бачу — іде мурир і то такий чорний, ніби його щойно перед хвилиною наваксували найліпшою пастою марки „Ердааль“. Кличу його і питаю, де така і така вулиця. Мурир приємно усміхнувся і відповів мені найчистішим гамбургзьким діалектом: „Іх ферштеє ніхт!“

Обравши собі за базу згадану провінцію, німці поширили свої впливи далеко поза її межами. Особливо в Парані, зокрема в Куритібі, часто почуєте німецьку мову на вулиці, в склепах і навіть в деяких установах.

Іронія долі хотіла, щоб та ідеологічна зброя, з якою німці хотіли завойовувати світ, тут обернулася не тільки проти них самих, а й проти їхніх політичних союзників — японців та італійців, і 1942-го року, коли націоналістичні настрої в Бразилії досягли свого апогею, їм всім не тільки позакривали їхні установи, школи та товариства, не тільки заборонили живити мови, але конфіскували їхнє майно, а багато попросту знищили погромами. З поворотом де-

мократії, коли горячка минула і пристраті заспокоїлися, в урядових колах дискутується справа про частинний зворот коштів і відшкодувань усім потерпілим. Загальну суму конфіскованого у громадян „осі“ капіталу обчислюють на 500,000,000 крузейрів. Претенсії досі поставлено на 150,000,000. Як буде ця справа вирішена — невідомо, але й по всіх понесених втратах і дрсі згадавши громадян „осі“ мають у своїх руках 6 мільярдів (25%) цілого обігового капіталу в Бразилії.

Японці головню зосереджені в провінції Сан Павльо та на півночі Парани. Майже всі вони за незначними винятками є зв'язані з сільським господарством. Вони мають величезні плантації бавовни, чаю, м'яти та посідають своєрідний монополі в городництві. Вони добре оволоділи секретами бразилійської землі та клімату і виплюють прекрасну ярину. Але, боячись суперництва, тримають таємницю виключно для себе, замкнувшись в муроване недоступне коло. Тому на ринковій ярині японці не мають конкурентів, і, осівши в околицях промислових міст, нероздільно посідають одну з найбільш прибуткових ділянок сільського господарства.

Знаменита в Бразилії хліборобська кооператива „Котія“, яка тепер нараховує у своєму складі 4,000 членів і 27 національностей, є також ділом японських рук. Щоб мати уявлення про розміри цієї організації, досить сказати, що „Котія“ на початку цього року дала своїм членам 108 мільйонів крузейрів позички на нові плантації, а річна продукція цієї кооперативи дорівнює 500 мільйонів крузейрів. (Дальше буде).

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА“

Нові імігранти

Українці, що приїжджають старанням ЗУАДКомітету на кораблі „Дженерал Тейлор“ до Нью Йорку в дні 28-го травня:

Брикса Петро, Ярослав, Володимир; Вутрий Антія; Данилик Микола; Фур Іван, Стефанія, Мирослава, Марія; Каспарек Іван, Анна, Юрій; Коржинська Марія; Козік Франтишек; Котинкевич Микола; Колзловський Степан, Ярослав; Кравчук Ярослав, Анна, Віктор; Куницький Михайло, Галина; Лещук Григорій; Луцків Богдан, Марія, Юрій; Маланчук Ярослав, Ольга, Олександр; Мартин Марія; Мартин Юстина; Масляк Адам; Назарко Степан, Софія, Степан, Іван, Анна; Смеричанська Олена, Ірина; Теслюк Овій, Евфрозина; Теслюк Іван, Раїса, Віра, Олександр; Добаш Василь, Анна, Петро; Гелембин Василь, Олександр; Ковман Марія; Китастий Петро; Лободський Осип, Ольга, Христина, Наталія; Лисий Теофіл, Катерина, Михайло, Юлія, Ярослав, Ольга, Віра, Ігор, Лілія; Мельник Михайло, Парася, Олег, Ольга; Паздрій Богдан; Собечко Павло; Сухар Юлія; Шрубович Михайло, Ольга, Наталія, Валентина, Олександр; Трач — Блавацький Теодор, Евдокія; Тимчук Роман; Варвара Володимир; Залізник Дмитро; Струк Володимир; Топа Володислав, Марія; Леодадія; Литвиненко Наталія; Мельник Володимир, Марія, Ірина.

Українці, що приїжджають старанням ЗУАДКомітету на кораблі „Дженерал Стюарт“ до Нью Йорку в дні 30-го травня:

Хоменко Григорій, Марія, Анастасія; Чорнодольська Валерія; Яковенко Петро, Валентина, Людмила, Микола; Кенало Микита; Ковалик Дмитро; Савгенія, Олександра, Марія; Лаврів Тейла; Коченко Анастасія; Оношко Явдоха, Юрій;

ПОШИРЮЙТЕ ПРАВДУ ПРО УКРАЇНУ!

СКАЖІТЬ СВІТОВІ ЯК, ЗА ЩО І ПРОТИ КОГО БОРЕТЬСЯ УКРАЇНСЬКИЙ НАРІД!

Замовте негайно для себе і для своїх знайомих ДОКУМЕНТАЛЬНУ ІСТОРІЮ

Української Повстанчої Армії

"UKRAINIAN RESISTANCE"

The Story of the Ukrainian Liberation Movement in Modern Times

ТІЛЬКИ ЦЮ ВИДАНУ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ.

УКРАЇНСЬКИМ КОНГРЕСОВИМ КОМІТЕТОМ АМЕРИКИ.

Ціна книжки \$3.00.

Замовлення разом з належністю посилайте до:

"СВОБОДА"

81-83 Grand Street, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

ВАНАЦІЇ

ХТО ХОЧЕ відпочити на літній вакації, мало відповідні кімнати до вартування на ціле літо, як також прийняти на своїй дачі 6 став до купання. Голоситися до:

Mr. & Mrs. W. TURSKEI,
BOX 84, CHESTERFIELD,
OAKDALE, CONN.
Phone: New London 2-4604

Професійні Оголошення

Dr. S. CHERNOFF

223 — 2nd Ave. (Cor. 14th St.)
N.Y.C. — Tel. GRamercy 7-7697.
Острів Я довідаєшся про човни і ліжок Шайрі, X-Ray. Роздуться жінки без операції. Переводимо а-налізу крові для суїцидних дозвола. Офісний години: В-буди 10-7 Р. М. В неділю: 11-3 Р. П.

ІВАН КОВАЛЬЧУК FUNERAL HOME

COMPLETELY AIRCONDITIONED
ЗАНІМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕПІ
NEW JERSEY
ЦІННІ ПРИСТУПНІ ДЛЯ ВСІХ
ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАКРАЩА
У випадку смерті в родині
кличте як в день так і вночі:

JOHN KOWALCHUK

129 GRAND STREET,
cor. Warren Street
JERSEY CITY, 2, N. J.
Tel. BErgen 4-5131

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребам по
ціні так низькій як
ОБСЛУГА НАКРАЩА.

JOHN BUNKO

Licensed Undertaker & Embalmer.
137 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as \$150.
Telephone: GRamercy 7-7661.

Lytwyn & Lytwyn

UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
501 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, N. J.
and IRVINGTON, N. J.
Lecox 5-5555
OUR SERVICES ARE AVAILABLE
ANYWHERE IN NEW JERSEY

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Занімається похоронами
В БРОНКС, БРООКЛІН, НЕВ
YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 EAST 7th STREET
NEW YORK CITY
Tel. ORchard 4-2568
BRANCH OFFICE & CHAPPEL
707 PROSPECT AVENUE
(Cor. E. 155 St.)
Bronx, N. Y.
Tel. MElrose 5-6577

ВЕЛИКА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

Видання Івана Тиктора

Це НАСТІЛЬНА КНИГА КОЖНОГО УКРАЇНЦЯ!

Дійсна величина книги
7x10x2,1/2 цалів.

Просимо замовити і надіслати передплату, а Велика Історія України прийде до Вашого дому.

Замовлення посилайте на адресу:

IWAN TYKTOR, Publisher,

P. O. BOX 3597

WINNIPEG, MAN., CANADA.

Приймаємо заступників для поширення Великої Історії України на місцях. — Видавництво розміщене у Вінніпегу при: 834 1/2 Main Street.

ЗАМОВЛЕННЯ 7

До В-на І. Тиктора,
Вінніпег, Ман., Канада.

I. TYKTOR, PUBLISHER,

P. O. Box 3597,
Winnipeg, Man., Canada.

Вислаю передплату на Велику Історію України, на цілість, на 6, на 3 книжок*) \$..... і прошу вислати її на адресу:

Ім'я й прізвище:

Докладна адреса:

(Адресу просимо писати по-англійськи).

Незаможні можуть платити місячну передплату 85 центів.

*) Непотрібно скріплювати.

ТАРЗАН, Ч. 2103. У смертельні м моменті.

Не могли звільнити себе на-
час, володар джунглів пере-
вернувся на один бік...

...і ніж вбився без шкоди в
землю.

Коли він замірився поновно,
малпочовик вхопив його за
руку.

Потім цілою своєю силою
Рінкер нагнувся над Тарзаном
і вимірив ніж у його груді.